

УДК 619:618:636.2

Лакуста В. І., студент II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – Желавський М. М., доктор ветеринарних наук, професор
Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський, Україна

СУЧАСНІ АСПЕКТИ РАЦІОНАЛЬНОЇ АНТИБІОТИКОТЕРАПІЇ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

Мастити є однією із найпоширених хвороб молочної залози корів, що завдають вагомих економічних збитків молочному скотарству [1-4]. Як відомо, ключовими ланками у патогенезі маститу є взаємодія мікробного фактора із імунними механізмами захисту макроорганізму, що в подальшому визначає особливості прояву та характер перебігу цього захворювання.

В останні роки нераціональне використання антибіотиків у ветеринарній та гуманній медицині призвело швидкоплинної мутації мікроорганізмів, що у свою чергу стало причиною утворення нових вірулентних та резистентних штамів [5]. Саме тому, на сьогоднішній день постала нагальна проблема, яка пов'язана, як із ризиком збільшенням інцидентних випадків неефективного лікування корів, хворих на мастит, так і прояву рецидивів та ускладнень цієї патології [6, 7].

Вітчизняними та закордонними вченими опубліковано значну кількість наукових робіт щодо вивчення видового складу мікрофлори, яка задіяна етіопатогенезі маститу корів, а також цілу низку повідомлень про чутливість польових ізолятів до антимікробних препаратів [2, 3]. Поряд з цим, у Бюлетнях Всесвітньої організації охорони здоров'я та в інших офіційних виданнях постійно з'являється нова інформація про збільшення випадків неефективного застосування антибіотиків, прояву реінфекцій та різноманітних ускладнень [4, 5]. Передусім це пов'язано із тим, що в останні десятиліття у медичній практиці та в промисловому тваринництві проводилось безконтрольне та нераціональне застосування антибіотиків та інших хіміотерапевтичних засобів. У Бюлетнях Продовольчої та сільськогосподарської організації Об'єднаних Націй (ФАО), Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (МЕБ) та Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) постійно з'являється нова інформація щодо впровадження невідкладних заходів щодо боротьби зі стійкістю до протимікробних препаратів.

Згідно з рекомендаціями Глобального плану дій розглядаються питання епідагляду, вивчення, моніторингу та регулювання стосовно використання антибіотиків в сфері охорони здоров'я людей та ветеринарної медицини і в тваринництві в цілому, а також в галузі рослинництва і охорони довкілля. Нині є обнадійлива ситуація в країнах світу (105 учасників) в яких впроваджено систему епідагляду реєстрації лікарсько-стійких інфекцій у людей, і у 68 країнах в яких все з успіхом застосовується система моніторингу використання протимікробних засобів. Крім того, вже 123 країн-учасниць повідомили про впровадження жорсткої політики щодо продажу антимікробних засобів, що є надзвичайно важливим важелем у вирішенні проблем із нераціональним використанням протимікробних препаратів.

Здебільше на практиці лікарі при виборі антимікробного препарату керувались емпіричним підходом, і антибіотики при цьому часто застосовувались у

довільних (непротокольованих) терапевтичних схемах. Саме тому ця проблема є центральним об'єктом дискусій серед науковців провідних країн світу. Такі ж питання були порушені на щорічних Міжнародних конференціях Міжнародної Молочної Федерації на яких вчені всебічно обговорювали питання патології молочної залози та сучасної ролі антибіотиків у ветеринарній практиці [7, 8].

Отже, проблема використання антибіотиків у ветеринарній медицині є надзвичайно актуальною. Сучасні підходи використання антимікробних засобів при лікуванні корів за маститу повинно базуватись на принципах раціональності і відповідати основним критеріям, які регламентуються положеннями ВООЗ та МЕБ.

Список використаних джерел

1. Baillargeon P. Clinical and economic effects of an internal teat sealant at dry-off on the incidence of clinical mastitis in early lactation. *Bov.Pract.* 2010. P. 44-47.
2. Izak E. Prevalence and incidence of clinical mastitis at early lactation in dairy farms with low bulk tank somatic cell count in Argentina // *Proc. 49th Annual Meeting of the National Mastitis Council.* 2010. P. 266-267.
3. Яблонський В.А., Желавський М.М. Зміни протимікробної реактивності фагоцитів секрету молочної залози корів при субклінічному маститі // *Науковий вісник НУБІП України.* К., 2009. Вип. 136. С. 184-188.
4. European Food Safety Authority. Community Summary report: antimicrobial resistance in zoonotic agents from animals and food in the European Union // *EFSA Journal.* 2010. Vol. 8(4). P. 1309-1615.
5. OIE list of antimicrobials of veterinary importance. Paris. World Organisation for Animal Health. – Режим доступу до журн.http://web.oie.int/downld/Antimicrobials/OIE_list_antimicrobials.pdf
6. Яблонський В.А., Желавський М.М. Зміни фізико-хімічних та мікробіологічних показників секрету молочної залози корів за субклінічного маститу // *Науковий вісник НУБІП України.* 2011. Вип.167, Ч.1. С. 256–259.
7. Желавський М. М. Сучасні підходи застосування протимаститних препаратів для корів у ветеринарній практиці // *Збірник наукових праць НУБІП України.* Київ, 2012. Ч. 1. С. 108-109.
8. Zhelavskiy, M. (2018). Changes in the immunobiological reactivity of the organism of cows in the pathogenesis of mastitis. *Scientific Messenger of LNUVMB.* Vol 20 No 83 (2018). 77-82: <https://doi.org/10.15421/nvlvet8315>

УДК 636.09:614.3:638.162

Лисюк Н. В., студентка II СТН курсу спеціальності «Ветеринарна медицина»

Науковий керівник – Забарна І. В., кандидат ветеринарних наук,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ЕКСПЕРТИЗА БДЖОЛИНОГО МЕДУ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА РИНКУ М. КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО

Протягом невеликого періоду часу ми спостерігаємо за розповсюдженням бджільництва на території західної України. Виникнення багатьох малих пасік